

Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đảng viên trong Đảng bộ Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay

ThS NGUYỄN HỒNG NGUYỄN

Học viện Chính trị; Email: nguyentc2810@gmail.com

Tóm tắt: Quân đội nhân dân Việt Nam là lực lượng chính trị tin cậy, công cụ bạo lực sắc bén, trung thành của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam. Để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, bên cạnh việc lãnh đạo toàn diện xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, Đảng bộ Quân đội luôn chú trọng phát huy tốt vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ đảng viên, coi đây là nhân tố có ý nghĩa quyết định đến sức mạnh chiến đấu và khả năng hoàn thành nhiệm vụ của các đơn vị trong toàn quân.

Từ khóa: đảng viên; tiên phong; gương mẫu; Đảng bộ quân đội.

Trong mọi hoàn cảnh, Quân đội nhân dân Việt Nam luôn đặt dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp, toàn diện của Đảng Cộng sản Việt Nam. Nhờ sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, sự phát huy tốt vai trò tiên phong gương mẫu của đội ngũ đảng viên, quân đội ngày càng trưởng thành lớn mạnh, lập nên những chiến công hiển hách, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó; xứng đáng là lực lượng quân sự tin cậy, trung thành; công cụ bạo lực sắc bén để bảo vệ Đảng, Tổ quốc và Nhân dân. Để thực hiện thắng lợi mục tiêu “Xây dựng quân đội nhân dân... cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Đến năm 2025, cơ bản xây dựng quân đội... tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đề vững chắc, phấn đấu đến năm 2030 xây dựng quân đội nhân dân... cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”⁽¹⁾ mà Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã xác định, đòi hỏi Đảng bộ Quân đội cần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của toàn Đảng bộ, phát huy tốt vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Nhận thức sâu sắc nội dung cốt yếu đó, những năm qua, hầu hết cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ Quân đội đã nêu cao vai trò, trách nhiệm tiên phong, gương mẫu, nỗ lực học tập, rèn luyện và công tác, thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Nhiều cán bộ, đảng viên đã trở thành tấm gương sáng về lòng tận tụy, ý thức dân thân, tinh thần xông pha vào những việc khó, nơi khó, miệt mài học tập, siêng năng rèn luyện, chăm chỉ lao động sáng tạo và giành được nhiều kết quả, thành tích cao trong công tác. Qua đó, góp phần to lớn vào việc giữ gìn, phát huy những giá trị truyền

thống tốt đẹp của quân đội, giữ vững và làm đẹp thêm hình ảnh cao quý “Bộ đội Cụ Hồ”.

Tuy nhiên, bên cạnh những tấm gương sáng, những hình ảnh đẹp đó, trong Đảng bộ Quân đội vẫn còn một số ít cán bộ, đảng viên thiếu ý thức rèn luyện, phai nhạt lý tưởng cách mạng, giảm sút niềm tin và ý chí phấn đấu, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”... từ đó, dẫn đến nhiều hệ lụy. Đáng nói hơn, một số cán bộ, đảng viên trong đó có cả đảng viên giữ cương vị cấp cao, đứng đầu ở một vài đơn vị, doanh nghiệp chưa nêu cao tính tiên phong, gương mẫu, dẫn đến những vi phạm, thậm chí vi phạm nghiêm trọng, nhiều trường hợp bị xử lý hình sự. Trong 87.210 đảng viên vi phạm kỷ luật phải xử lý sau 5 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khoá XII thì có tới hơn 30 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang bị xử lý kỷ luật là bài học đau xót cho Đảng bộ Quân đội trong việc quản lý, giáo dục, rèn luyện đảng viên, nhất là phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên.

Những sai lầm, khuyết điểm của cán bộ, đảng viên đó đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến truyền thống, uy tín, danh dự của quân đội và hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” trong lòng nhân dân. Không những vậy, từ những sai sót, vi phạm này đã tạo cơ hội cho các thế lực thù địch, phản động, phản tử cực đoan lợi dụng suy diễn, quy chụp, thổi phồng khuyết điểm, làm phức tạp và nghiêm trọng hoá vấn đề hòng mưu đồ chống phá quân đội, gây hoài nghi và làm giảm sút lòng tin trong nhân dân đối với quân đội. Vì vậy, việc làm tốt công tác quản lý, giáo dục rèn luyện cán bộ,

đảng viên nhất là phát huy tốt vai trò tiên phong, gương mẫu của họ trong thực hiện nhiệm vụ là một trong những yếu tố quan trọng có ý nghĩa quyết định đến chất lượng công tác xây dựng Đảng trong Đảng bộ Quân đội cũng như kết quả thực hiện nhiệm vụ của các đơn vị trong toàn quân.

Hiện nay, tình hình thế giới và khu vực luôn diễn biến nhanh chóng, phức tạp, khó lường, nhất là “sự trỗi dậy của chủ nghĩa dân tộc cực đoan, cạnh tranh chiến lược, cạnh tranh kinh tế, cạnh tranh thương mại diễn ra gay gắt; tranh chấp chủ quyền trên Biển Đông còn diễn biến phức tạp”⁽²⁾, đe dọa nghiêm trọng đến sự phát triển ổn định, bền vững của thế giới, khu vực và đất nước ta. Vì thế, trong định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021-2030, Đảng ta xác định: “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa”⁽³⁾. Đại hội XIII của Đảng cũng chỉ rõ vai trò nòng cốt của quân đội trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc: “Củng cố quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng, Nhà nước, hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó Quân đội nhân dân và Công an nhân dân là nòng cốt”⁽⁴⁾. Để hoàn thành sứ mệnh quan trọng đó, bên cạnh việc nâng cao sức mạnh chiến đấu toàn diện cho các đơn vị, Đảng bộ Quân đội cần phát huy tốt vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ. Đây là yêu cầu cấp thiết, là “mệnh lệnh chiến đấu” trong giai đoạn hiện nay. Do đó, cấp uỷ, chỉ huy và tổ chức đảng các cấp trong quân đội cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, bồi dưỡng nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho đội ngũ đảng viên về phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu trong thực hiện nhiệm vụ

Đối với người đảng viên, tính tiên phong, gương mẫu là một yêu cầu khách quan, là thuộc tính cơ bản, là dấu hiệu để phân biệt đảng viên với người ngoài Đảng. C.Mác và Ph.Ăngghen đã chỉ rõ: “Về mặt thực tiễn, những người cộng sản là bộ phận kiên quyết nhất trong các đảng công nhân ở tất cả các nước, là bộ phận luôn luôn thúc đẩy phong trào tiến lên; về mặt lý luận, họ hơn bộ phận còn lại của giai cấp vô sản là ở chỗ họ hiểu rõ những điều kiện, tiến trình và kết quả chung của phong trào vô sản”⁽⁵⁾. V.I.Lênin cũng

đã chỉ ra rằng: “Không được lẫn lộn Đảng, tức là đội tiên phong của giai cấp công nhân, với toàn bộ giai cấp”⁽⁶⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh, người sáng lập và rèn luyện Đảng ta cũng nhấn mạnh: “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ ‘Cộng sản’ mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”⁽⁷⁾. Do đó, Người yêu cầu: “Đảng viên đi trước, làng nước đi sau”⁽⁸⁾. Đó chính là đòi hỏi về sự tiên phong, gương mẫu của người đảng viên.

Khi đảng viên thấu suốt được rằng: một trong những giá trị lớn nhất của người đảng viên chính là tính tiên phong, gương mẫu, là sự hy sinh vì sự nghiệp cách mạng, vì hạnh phúc của nhân dân thì chắc chắn họ sẽ luôn phấn đấu, gìn giữ để tính tiên phong, gương mẫu của mình luôn thường trực trong bản thân họ. Tính tiên phong, gương mẫu là giá trị cao đẹp, làm nên giá trị căn cốt, đích thực của đảng viên, khẳng định uy tín của đảng viên. Vì thế, nó cần phải được gìn giữ và phát huy trong quá trình đảng viên sống, lao động, học tập và rèn luyện.

Để tăng cường tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên, tổ chức đảng cần chú trọng công tác giáo dục, rèn luyện đảng viên. Thông qua sinh hoạt, học tập, bồi dưỡng lý luận chính trị, giáo dục pháp luật, quán triệt nghị quyết, thông qua thực hiện các chế độ, nhiệm vụ của người đảng viên mà góp phần tuyên truyền về truyền thống vẻ vang của Đảng, của quân đội, bồi đắp những giá trị cao đẹp của người đảng viên nói chung và đảng viên trong quân đội nói riêng. Công tác giáo dục cần hết sức linh hoạt, đa dạng, sáng tạo về nội dung, hình thức, phương pháp để đạt hiệu quả cao.

Hai là, cụ thể hoá và thống nhất nội dung, yêu cầu về tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên

Để phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, cần đẩy mạnh cuộc vận động học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15.5.2016 của Bộ Chính trị; bên cạnh đó cần thực hiện nghiêm túc, có chất lượng các quy định quan trọng khác như: Quy định 101-QĐ/TW ngày 7.6.2012 của Ban Bí thư về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp; Quy định 55-QĐ/TW ngày 19.12.2016 của Bộ Chính trị về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương

của cán bộ, đảng viên; Quy định 08-QĐ/TW ngày 25.10.2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương; Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25.10.2021 của Ban Chấp hành Trung ương về những điều đảng viên không được làm; Nghị quyết số 04/NQ-TW ngày 30.10.2016 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ; Kết luận Số 21 - KL/TW ngày 25.10.2021 của Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”...

Theo đó, tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên phải được thể hiện trên các phương diện sau: Trước hết, từng đảng viên phải thực sự tiên phong, gương mẫu về nhận thức lý luận, đó chính là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước; mục tiêu, con đường xã hội chủ nghĩa mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn; về xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân và vì dân; tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân; xây dựng nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, giữ vững an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội; đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đa dạng hoá, đa phương hoá; xây dựng Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn mới... Với từng cương vị công tác, từng chức trách được giao, đảng viên cần nghiên cứu, học tập để có được những kiến thức lý luận cần thiết, phù hợp, bảo đảm cho công tác chuyên môn được thực hiện có hiệu quả.

Bên cạnh đó, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu các cấp, phải có bản lĩnh chính trị vững vàng; tuyệt đối trung thành với mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Cương lĩnh, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước; kiên định công cuộc đổi mới, công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước theo mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ,

công bằng, văn minh. Đảng viên phải là người tiên phong đi đầu chấp nhận thách thức, vượt qua khó khăn, không dao động ý chí, quyết tâm trước những bước ngoặt của lịch sử, đóng góp tích cực vào công cuộc đổi mới và phát triển đất nước. Kiên quyết đấu tranh chống các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”...

Đảng viên cũng cần có sự tiên phong, gương mẫu về phẩm chất đạo đức, lối sống. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng chỉ rõ: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽⁹⁾. Người cán bộ, đảng viên đặc biệt phải chú trọng xây dựng, rèn luyện về đạo đức cách mạng để thực sự làm tròn vai trò của mình trong sự nghiệp cách mạng. Giai đoạn hiện nay, đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên chính là đạo đức Hồ Chí Minh, đó là trung với nước, hiếu với dân; quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng; đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lên trên, lên trước lợi ích riêng của cá nhân mình; hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư... Đảng viên rất cần sự tiên phong, gương mẫu về học tập nâng cao trình độ, năng lực công tác. Đây là yêu cầu cực kỳ quan trọng, bảo đảm cho đảng viên có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó. Về trình độ, người đảng viên hiện nay phải có kiến thức toàn diện về văn hoá, chuyên môn, nghiệp vụ, kiến thức chính trị xã hội, quân sự, pháp luật, đủ khả năng thực hiện vai trò tham gia với tổ chức đảng trong hoạt động lãnh đạo, với cơ quan nhà nước trong hoạt động quản lý và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác của bản thân theo chức trách, nhiệm vụ. Năng lực công tác của đảng viên được thể hiện ở cả năng lực nghiên cứu, quán triệt, cụ thể hoá và tổ chức thực hiện thắng lợi đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, các kế hoạch công tác của cơ quan, đơn vị; năng lực tổ chức, vận động, hướng dẫn quần chúng nhân dân tiến hành sự nghiệp cách mạng; năng lực đấu tranh chống mọi biểu hiện tiêu cực trong Đảng và trong xã hội...

Ba là, làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, bình xét, đánh giá, xếp loại, khen thưởng và kỷ luật đảng viên, tổ chức đảng

Công tác kiểm tra, giám sát (KTGS) có vai trò rất

quan trọng đối với hoạt động lãnh đạo của Đảng. KTGS đồng thời là phương thức lãnh đạo của Đảng. Lãnh đạo mà không kiểm tra coi như không lãnh đạo... Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Chính sách đúng là nguồn gốc của thắng lợi (...). Khi đã có chính sách đúng, thì sự thành công hoặc thất bại của chính sách đó là do nơi cách tổ chức công việc, nơi lựa chọn cán bộ, và do nơi kiểm tra. Nếu ba điều ấy sơ sài, thì chính sách đúng mấy cũng vô ích... Nếu tổ chức việc kiểm tra cho chu đáo thì cũng như có ngọn đèn “pha”. Bao nhiêu tình hình, bao nhiêu ưu điểm và khuyết điểm, bao nhiêu cán bộ chúng ta đều thấy rõ. Có thể nói rằng: chín phần mười khuyết điểm trong công việc của chúng ta là vì thiếu sự kiểm tra”⁽¹⁰⁾. Thông qua công tác KTGS trực tiếp góp phần giáo dục, rèn luyện đối với đảng viên của Đảng, giúp cho người đảng viên luôn làm tròn vai trò chiến sĩ tiên phong; kịp thời uốn nắn, chấn chỉnh, sửa chữa những sai sót, lệch lạc ở đảng viên; đề cao tính tiên phong, gương mẫu, tinh thần trách nhiệm của người đảng viên đối với sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo. Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh: “Coi trọng công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng, kết hợp với phát huy vai trò giám sát của báo chí và nhân dân đối với việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên... Thực hiện có hiệu quả việc giám sát của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu và cán bộ chủ chốt”⁽¹¹⁾.

Để làm tốt công tác KTGS của Đảng ở chi bộ, đảng bộ trong quân đội, góp phần nâng cao tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên, cần chú ý các vấn đề sau:

Trước hết, cần thực sự quan tâm, chú trọng đến công tác KTGS của Đảng. Đây là yêu cầu quan trọng hàng đầu để bảo đảm công tác KTGS của Đảng luôn đạt hiệu quả cao. Thực tế cho thấy, chỉ khi nào cấp ủy, tổ chức đảng thực sự coi trọng công tác KTGS thì khi đó công tác KTGS mới đem lại hiệu quả cao, phát huy ý nghĩa của nó trong thực tế. Do đó, cần quan tâm đúng mức tới công tác KTGS đối với việc phát huy tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên. Tuyệt đối tránh các biểu hiện lơ là, coi nhẹ hay thiếu quan tâm tới công tác KTGS, từ đó dẫn tới cách làm chiếu lệ, thiếu hiệu quả, làm giảm ý nghĩa của KTGS của Đảng.

Luôn chủ động tiến hành KTGS bảo đảm nghiêm

túc, hiệu quả. Căn cứ vào kế hoạch KTGS đã xây dựng, cấp ủy, tổ chức đảng chủ động tiến hành KTGS đảng viên theo kế hoạch. Phát huy vai trò các tổ chức trong đơn vị trong tiến hành KTGS đối với đảng viên, đồng thời phát huy vai trò tự KTGS của đảng viên, làm cho tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên không ngừng được phát huy. Cần kịp thời kiểm tra đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm về tính tiên phong, gương mẫu trong lời nói và hành động, trong thực hiện nhiệm vụ được giao và trong duy trì các mối quan hệ xã hội.

Thường xuyên gắn công tác KTGS với việc duy trì chế độ, nền nếp công tác, kỷ luật quân đội. Đây là yêu cầu cần thiết, bảo đảm cho công tác KTGS luôn gắn với nội dung cụ thể, bảo đảm tính thiết thực, hiệu quả. Công tác KTGS phải bám sát các chế độ công tác, sinh hoạt trong quân đội, ở đơn vị cơ sở, nhất là đối với KTGS thường xuyên. Kịp thời có những biện pháp cụ thể để góp phần giáo dục đảng viên phát huy tính tiên phong, gương mẫu trong thực hiện các chế độ, duy trì kỷ luật quân đội nghiêm túc.

Tóm lại, phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đảng viên nói chung, đặc biệt người đảng viên trong Đảng bộ Quân đội nói riêng hiện nay là nội dung, yêu cầu hết sức quan trọng và cấp thiết. Cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy các cấp cần hết sức chú trọng, đề cao trách nhiệm, khuyến khích, đề cao và phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đảng viên, góp phần xây dựng quân đội ngày càng vững mạnh, hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, xứng đáng với danh hiệu và truyền thống cao quý của Quân đội nhân dân Việt Nam anh hùng./.

(1), (2), (3), (4) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.1, tr.157-157, 30-31, 117, 156.

(5) C.Mác, Ph.Ăng ghen (1995), *Toàn tập*, T.4, Nxb. CTQG, H., tr. 614 - 615.

(6) V.I.Lênin (1979), *Toàn tập*, T.8, Nxb. Tiến bộ, Mát-xcova, tr. 289.

(7) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.6, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.16.

(8) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.14, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.205.

(9), (10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.5, Nxb. CTQG Sự thật, H., tr.292, 636-637.

(11) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.2, tr.238.